

ท่วยอย่างงานวิจัยเภสัชัช มศว โดย ป้าหญิงใหญ่

ครั้งที่ 2/2558

ฤทธิ์ต้านเชื้อจุลชีพของสารสกัดจากดอกไม้

สวัสดีค่ะ ย่อยข่าวงานวิจัยครั้งนี้ ป้าหญิงใหญ่ขอเสนอประโยชน์ของดอกไม้ไทย ในอีกแง่มุมหนึ่ง คือความสามารถของสารสกัดจากดอกไม้ไทยที่สามารถยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อจุลชีพ

การค้นพบครั้งนี้เป็นงานวิจัยของ รศ.วีระศักดิ์ สามิและคณะ จากการศึกษา รศ.วีระศักดิ์ พบว่า อาจารย์สนใจที่จะค้นหาสารกันเสียของผลิตภัณฑ์สุขภาพจากวัตถุดิบจากธรรมชาติ โดยการนำดอกไม้ที่ปลูกในประเทศไทยจำนวน 30 สายพันธุ์ มาทำความสะอาด ผึ่งลมให้สะเด็ดน้ำ แล้วนำมาเด็ดเอาเฉพาะกลีบดอกไม้ไปอบที่อุณหภูมิ 50-55 องศาเซลเซียส จนกลีบดอกไม้แห้งสนิท บดให้เป็นผง แล้วนำผงดอกไม้ไปแช่ในเอทานอลความเข้มข้นร้อยละ 95 ในอัตราส่วน ผงดอกไม้ต่อเอทานอล 1:7 ปิดภาชนะให้สนิทแช่ทิ้งไว้ 7 วัน นำสารสกัดมากรองเอากากดอกไม้ออกและระเหยเอทานอลออก นำสารสกัดที่ได้ไปทดสอบฤทธิ์ยับยั้งเชื้อจุลชีพ 7 ชนิด ประกอบด้วยเชื้อแบคทีเรียแกรมลบ 3 ชนิด ได้แก่ *Escherichia coli*, *Pseudomonas aeruginosa* และ *Salmonella typhimurium* เชื้อแบคทีเรียแกรมบวก 2 ชนิด ได้แก่ *Staphylococcus aureus* และ *Bacillus subtilis* เชื้อรา 2 ชนิด ได้แก่ *Candida albican* และ *Aspergillus niger*

ผลของการทดสอบฤทธิ์ต้านจุลชีพพบว่าสารสกัดเอทานอลของดอกไม้ทั้ง 30 ชนิด ไม่พบฤทธิ์ยับยั้งเชื้อ *A. niger*, *C. albican*, *P. aeruginosa* และ *S. typhimurium* สารสกัดจากดอกกันเกรา กุหลาบมอญ ทรงบาดาล เข็มแดง จำปี ชุมเห็ดเทศ บัวหลวง พวงชมพู แพงพวยฝรั่งดอกแดง รำเพยและหางนกยูงไทย พบฤทธิ์การยับยั้งเชื้อ *S. aureus* โดยดอกทรงบาดาลและหางนกยูงไทยมีฤทธิ์ยับยั้งเชื้อ *S. aureus* ได้ดีที่สุด สารสกัดจากดอกกันเกรา เข็มแดง จำปี ชุมเห็ดเทศ บัวหลวงและหางนกยูงไทย พบฤทธิ์การยับยั้งเชื้อ *B. subtilis* โดยดอกชุมเห็ดเทศและบัวหลวง มีฤทธิ์การยับยั้งเชื้อ *B. subtilis* ได้ดีที่สุด และสารสกัดจากดอกกันเกราและดอกบัวหลวง มีฤทธิ์การยับยั้งเชื้อ *E. coli* โดยสารสกัดจากดอกบัวหลวงมีฤทธิ์ดีที่สุด ซึ่งจะเห็นว่าดอกบัวหลวงสามารถยับยั้งเชื้อแบคทีเรียได้ทั้ง 3 ชนิด จากผลการวิจัยนี้ป้าหญิงใหญ่คิดว่าหากมีการนำสารสกัดจากดอกบัวหลวงมาพัฒนาเป็นสารกันเสียในผลิตภัณฑ์สุขภาพ เช่น ในผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง จะทำให้มีการลดการใช้สารสังเคราะห์ในผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางน้อยลง ผู้สนใจรายละเอียดสามารถอ่านงานวิจัยฉบับเต็มได้ที่วารสารชื่อเสวนาสารเภสัชกรรมและบริการสุขภาพ ปี 2014 ปีที่ 1 เล่มที่ 4 หน้า 99-104 ค่ะ